

อนุต ปัจจัย

ว่าโดยกาล	บอกปัจจุบันกาล แปลว่าอยู่ หรือ เมื่อ.....
ว่าโดยวาก	เป็นได้ ๒ วาก คือ กัตตวาก และเหตุกัตตวาก
ว่าโดยลิงค์	เป็นได้ ๓ ลิงค์ ในปุงลิงค์แจกตามแบบ ภาคอนุต ในอิทธิลิงค์ลง อี แจกตามแบบ นารี ในนปุงสกลิงค์ แจกตามแบบ กุล

กัตตวาก

หมวด จรุ ชาติ ลง เณ, ฌย ปัจจัยประจำหมวดชาติ ก่อนลง อนุต ปัจจัย
กณญา โจเรนต์ โจรยนต์
ตฤเกนต์ ตฤกยนต์
ลฤเชนต์ ลฤชยนต์
มฤเตนต์ มฤตยนต์
จฤเตนต์ จฤตยนต์

เหตุกัตตวาก

ให้ลงเหตุปัจจัย คือ ณาเป, ณาพย ปัจจัยก่อนแล้ว จึงลง อนุต ปัจจัย
โจราเปนต์ โจราพยนต์
ตฤกาเปนต์ ตฤกาพยนต์
ลฤขาเปนต์ ลฤขาพยนต์
มฤตาเปนต์ มฤตาพยนต์
จฤตาเปนต์ จฤตาพยนต์

อนุต ปัจจัย จะต้องมีลิงค์ วจนะ วิภตติ เหมือนกับนามนามที่ขยาย

เช่น	ปุริโส	ลฤชยนต์...
	นารี	ลฤชยนต์.....
	อฤชิ	ลฤชยนต์....
	เถโร	ตฤกยนต์
	เถรี	ตฤเกนต์ ตฤกยนต์
	กุลล์	ตฤกยนต์

โครงการพัฒนาบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี

ประกอบด้วยปฐมวาทิตติเรียงหลังนามนาม ใช้เป็นกิริยาในระหว่าง

เช่น ปฺริโส จินฺตยฺนโต....
 นารี จินฺตยฺนตี.....
 อกฺขิ โอโลเกนฺต...

ประกอบด้วยปฐมวาทิตติเรียงหน้านามนาม ใช้เป็นวิเศษนะ

เช่น จินฺตยฺนโต ปฺริโส
 จินฺตยฺนตี นารี
 โอโลเกนฺต อกฺขิ

ประกอบด้วยวิภัติอื่น จะอยู่หน้า หรืออยู่หลังนามนาม ใช้เป็นวิเศษนะ

เช่น อตฺตโน เขตฺตํ คจฺจนฺตสฺส กสฺกสฺส
 กสฺกสฺส อตฺตโน เขตฺตํ คจฺจนฺตสฺส.....

ประกอบด้วยฉฎฐีวิภัติ ใช้เป็นกิริยาประโยคอนุสาร

เช่น กนิฏฺฐสฺส วิรวนฺตสฺส ภาติโก สตุฏฺฐ สนฺติกํ คนฺตฺวา

ประกอบด้วยสัตตมีวิภัติ ใช้เป็นกิริยาประโยคลักษณะ

เช่น ปฺรุมฺมาเส อติกฺกนฺเต อกฺขิโรโค อฺปฺปชฺชิ.

แบบฝึกหัดท้ายบท

จงแปลเป็นภาษามคธ

๑. อ. ทรัชย์ ท. ของเศรษฐี ผู้ไปอยู่ สู่พระราชวัง มีอยู่ในเรือน ฯ
๒. อ. บาทร ท. ของภิกษุ ผู้ไปอยู่ สู่บ้าน เพื่อก่อนข้าว ย่อมตก ฯ
๓. อ. บุตร ของมารดา ผู้ทำอยู่ ซึ่งงาน ในเรือน นอนอยู่ บนเตียง ฯ

จงแปลเป็นภาษาไทย

๑. สกุโณ รุกขสุมา ปตฺนํ มหนฺตํ ผลํ ขาทติ ฯ
๒. ทารกา อากาเส ปกฺขนฺทนต์ มหนฺตํ สกุณํ ปสฺสนฺติ ฯ
๓. มาตุยา โรทฺนฺติยา ปฺตุโต ปพฺพชฺชิ ฯ